

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 3.2.2022
Sayı : 3156

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 03/02/2022 16:16
Sayı: E-120.10-
0960200

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye turunçgil üretimi yıllık olarak yaklaşık 4-4.5 milyon ton civarındadır. Türkiye'nin sahip olduğu yaklaşık 130 bin hektar alandaki narenciye üretiminin yüzde 75'i Çukurova Bölgesinde gerçekleştirilmektedir. Çukurova Bölgesi'ndeki üretimin 3'te 1'i de ilimiz Adana'dan karşılanmakta ve bu oran her geçen daha da artmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun yayınladığı Bitkisel Üretim Denge Raporları'na göre greyfurtta yüzde 200, limonda yüzde 250, mandalinada yüzde 200, portakalda ise yüzde 150 civarında yeterlilik oranımız bulunuyor. Ülkece yeterlilik oranımız fazla olduğu için ürettiğimiz fazlasını ihraç etmemiz gerekirken ne yazık ki komşu ülkelerde yaşanan iç karışıklıklar, tutarsız dış politikalar ve anlaşmazlıklar, ilaç kalıntıları gibi nedenlerle ihracatta sorunlar yaşıyoruz. Önceki yıl kuraklık ve doğal afetler, geçen sene pandemi şartları ve ihracat yasağı gibi nedenlerle mağdur olan ve edilen narenciye üreticisi bu sene maliyet yükündeki artışla beraber ekonomik krizin darbesini yedi. Maliyet kalemlerindeki artışa oranla bu ürünlerin fiyatları çiftçimiz için yeterli değildir. Çiftçinin binbir emekle ürettiği ve çok düşük fiyatlarla sattığı narenciye ürünleri ihraç edilen Avrupa ülkelerinde çok pahalıya satılıyor. Bizim 0.25 Euro'ya ihraç ettiğimiz bir mandalina çeşidi Avrupa'da 7 Euro'dan satışa çıkarılıyor. Bu gerçek ışığında bakılınca yerli çiftçimizin emeğinin ne kadar ucuza gittiği görülüyor. Narenciye üretimi ve satışıyla ilgili yaşanan bu sorunların tam anlamıyla tespit edilmesi, çözüm için gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasamızın 98'nci, Türkiye Büyük Millet Meclis İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

İrfan KARAN
Gaziantep Mv.

Bayram Hacıoğlu
Gaziantep

Ayhan BARUT

Adana Milletvekili

İnal DEMİRTAŞ
Zonguldak Mv.

Seyit Torun
Ordu Mv.

Suzan SAHİN
HATAY Mv.

Cengiz Gökçe
Mersin Mv.

Özge Çeylan
Çanakkale Mv.

Ömer Fethi GÖRER
Niğde Mv.

Burhanettin
Alanya

GEREKÇE

Türkiye turunçgil üretimi yıllık olarak yaklaşık 4-4.5 milyon ton civarındadır. Türkiye'nin sahip olduğu yaklaşık 130 bin hektar alandaki narenciye üretiminin yüzde 75'i Çukurova Bölgesinde gerçekleştirilmektedir. Çukurova Bölgesi'ndeki üretimin 3'te 1'i de ilimiz Adana'dan karşılanmakta ve bu oran her geçen daha da artmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun yayınladığı Bitkisel Üretim Denge Raporlarına göre greyfurtta yüzde 200, limonda yüzde 250, mandalinalarda yüzde 200, portakalda ise yüzde 150 civarında yeterlilik oranımız bulunuyor. Bunun anlamı, ülke olarak tükettiğimizden fazlasını üretiyoruz ve bu alanda ihracata bağımlıyızdır.

Ülkece yeterlilik oranımız fazla olduğu için ürettiğimizden fazlasını ihraç etmemiz gerekirken ne yazık ki komşu ülkelerde yaşanan iç karışıklıklar, tutarsız dış politikalar ve anlaşmazlıklar, ilaç kalıntıları gibi nedenlerle ihracatta sorunlar yaşıyoruz. Son yıllarda ekonomik ve siyasi krize bağlı olarak artan döviz kurları, gübreden zirai ilaca, mazottan elektrik ve sulamaya tüm girdiler en az 3 ile 8 kat arttı. Ayrıca narenciye üreticilerimiz son yıllarda Akdeniz Meyve Sineği (AMS) zararlısı nedeniyle normalden 5-6 kat daha çok ilaçlama yapmak zorunda kalıyor. Bu durum nedeniyle üretim maliyetleri katlanarak artıyor. Ancak üretim girdileri bu kadar artmasına rağmen narenciye ürünlerinin dal fiyatları üreticileri mağdur ediyor. Çünkü çiftçinin maliyet artışındaki oran, ürün fiyatlarına yansımadağı için zarar eden çiftçi tarımdan uzaklaşmak zorunda kalıyor. Önceki yıl kuraklık ve doğal afetler, geçen sene pandemi şartları ve ihracat yasağı gibi nedenlerle mağdur olan ve edilen narenciye üreticisi bu sene maliyet yükündeki artışla beraber ekonomik krizin darbesini yedi. Örneğin üreticinin dalında kilogramını 30 kuruşa satamadığı limon dalında kaldı, çiftçinin çilesi büyüdü. Bahçesini temizlemek ve yeni sezona hazırlamak isteyen limon üreticisi bedava verdiği halde limonun yüzüne bakan yok. Portakalda ve mandalinalarda da benzer sorunlar var. Maliyet kalemlerindeki artışa oranla bu ürünlerin fiyatları çiftçimiz için yeterli değildir.

Çiftçinin bin bir emekle ürettiği ve çok düşük fiyatlarla sattığı narenciye ürünleri ihraç edilen Avrupa ülkelerinde çok pahalıya satılıyor. Bizim 0.25 Euro'ya ihraç ettiğimiz bir mandalina çeşidi Avrupa'da 7 Euro'dan satışa çıkarılıyor. Bu gerçek ışığında bakılınca yerli çiftçimizin emeğinin ne kadar ucuza gittiği görülüyor. Bunu hak etmiyoruz. Bu bağlamda ülkemizde tarıma ve üreticiye destek verilmesi, üretimden satışa kadar ulusal ölçekte planlama yapılması gerektiği çok açık. Yurtdışındaki elçiliklerimiz ve konsolosluklarımız aracılığıyla fiyat takibi ve analizleri yapılarak ihracatta yerli üretim açısından avantajlar sağlanmalıdır. Yaşanan bu sorunların tam anlamıyla tespit edilmesi, çözüm için gerekli önlemlerin alınması amacıyla Meclis Araştırması açılması amaçlanmıştır.

